

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Előfizetések és hirdetések Kollár A. könyvkereskedésében
vételnek fel.

Felölös szerkesztő:
Nemes József dr.
Szerkesztő: Attlay.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Táviratok.

Tisza István gróf nyilatkozata a munkapárti körben.

Budapest aug. 29. A munkapárti körben tegnap este Tisza István gróf párt-agaival azt közölte, hogy a legfrissebb hírek a galíciai nagy csatákról egytől egyig kedvezőek és mindenképpen bizalomra és reménységre adnak okot. Hadállásaink alapjaival meg lehetünk elégedve. Persze, ami a végső döntő eredményt illeti, türelemmel kell lennünk, hiszen oly óriási területen lezajló csaták, amilyenek az északi harctéren folynak, esetleg még néhány napig is eltarthatnak. Türelemmel kell lennünk, de ennek a türelemnek előre láthatólag meglesz a gyümölcse. A képviselők nagy meglepéssel fogadták Tisza nyilatkozatát. (Miniszt. sajtóosztály.)

A németek előnyomulása.

Krakkóba érkezett lapjelentések szerint a németek megszállták Petrokaüt a csentstchova varsói vonalon. (Miniszt. sajtóosztály.)

Vilmos császár választávirata a királyhoz.

Bécs, aug. 29. A német császár rendkívül megleghangu táviratban megköszönve öfelségének a Mária Terézia renddel való kitüntetését, közli a királlyal, hogy a Kraszniki győzelemnél tanusított osztrák-magyar hősiesség méltánylása és nagyrabecsülése jeléül a pour le mérité rendjelet adományozza neki. Konrád vezérkari főnöknek pedig a vaskezes-teljes és második osztályát. A király erre a táviratra szintén rendkívül megleghangu táviratban válaszolt. (Miniszt. sajtóosztály.)

A németek megszállták Manovillet.

Berlin, aug. 29. Nagyvezérkar jelenti: Manovillet Lünevilletől keletre a leg-erősebb francia zárerőd a németek birtokába jutott. (Miniszt. sajtóosztály.)

Legújabb.

A nagy csata tovább folyik.

Budapest, aug. 29. A hadiszállásról hivatalosan jelentik: Az augusztus 26-ika óta dúló nagy csata tovább folyik. Csapataink helyzete kedvező, az idő meleg és napos. (Miniszt. sajtóosztály.)

Bizottság a „katonák ügyes bajos dolgainak elintézésére.”

Baja, aug. 28.

Komoly időket élünk. Nincs az a könnyelmű, az a folszines ember, ki a körülmények sulyát ne érezné. Nincs az az ember, ki a magyar nemzetnek, mint egységes társadalomnak a munkájából magának részt nem venne. Akinek a sors nem juttatott belőle, meg, kér, szerez belőle és nagy kötelességtudással teljesíti azt, nem kérdve kinek kihelyett s milyen ellenszolgáltatásért dolgozik. Körülményei egyiket fegyverbe szólították, mert koránál, egészségi állapotánál fogva erre alkalmas. Másikat az otthonmaradottak élén hagyja meg, vagy élére állítja, hogy szervező munkával a támogatásra szorulókat gyámolítsa. Ismét sok-sok más meg nem kevésbé fontos szerepben készsége eszköze a kivitelnek.

Jelenlegi intézményünk, a segélyző bizottság a szegény ember érdekeit van hivatva szolgálni, mert tényleg, a nyomor az, ami még békében is a legtűrhetetlenebb, háboruban meg egyenesen a háboru sikerének kockáztatója. Ennek elhárítására pedig minden lehetőt el kell követnünk.

Azonban úgy az országos, mint a helyi társadalomban igen nagy számmal találunk olyanokat, kik eltávoztokkal nem anyagi segélyre, hanem ügyeik intézését illetőleg erős erkölcsi támogatásra szorúlnak.

Azért addig kell az ilyeneket gyámolítás által megmenteni, amíg nem késő. Ne feledjük, csak akkor nem kell magunkat vádolnunk az itthonlétért, ha mi is megteesszük mindazt, ami reánk e reményekkel teljes de nehéz napokban várakozik.

Megnyugtató mindnyájunkra, hogy a kormány erélyes, keze, amely erős alapozással megszervezte az országos segítő bizottságot, a vidéken meg helyi segítő bizottságok megalakítását elősegítette, a hadbavonult katonák ügyes bajos dolgainak elintézését is gondos-

kodásának tárgyává tette. Dr. Purgly Sándor főispán mihelyest a miniszterelnöknek ilyen irányu levelét kézhez kapta, a levél közlése kapcsán Erdélyi Gyula polgármesterhez az említett bizottság alakítása iránt sürgősen intévényt bocsátott ki, amely a következőképp szól:

Szabadka és Baja városok főispánjától. 170/1914. sz. Nagyságos polgármester ur! A magyar királyi miniszterelnök urtól a mai napon a következő tartalmu levelet vettem: »A mozgósítás következtében polgári viszonyai közül hirtelen kivált egyéneknek igen sok olyan ügye volt folyamatban melyet az idő rövidsége miatt, bevonulásuk előtt rendezni módjukban nem állott. Az a törekvés, hogy a harctérre vonult katona lelkében lehető legnagyobb megnyugvást teremtsünk, hozza létre azt az eszmét, hogy a hadba vonultak ezen félbemaradt ügyes-bajos dolgainak lelkiismeretes és megbízható s amellet teljesen díjtalan ellátásáról, a hadbavonultak iránt minden irányban nagy áldozatkészséggel tanusító társadalom utján gondoskodjanak. A célnak megfelelőleg önként vállalkozó, megbízható elemekből olyan szervezetet kell tehát alkotnunk, mely a harctérről bejelentendő ügyes-bajos dolgokat — legyen bármily azok természete, helyesen elintézni képes. Evégből törvényhatóságunként lehetőleg a tisztí főügyész elnöklete alatt »A katonák ügyes-bajos dolgainak elintézésére« bizottság alakítandó, melybe ügyvédek, mezőgazdák, kereskedők, építészek, pénzügyintézet és egyéb tényezők vonandók be, melynek tagjai a városokban a különböző területeken lakó egyének legyenek. A bizottságok működése abból állana, hogy a harctérről az Országos bizottsághoz érkező leveleket az illetékes központtal közölnék, honnét azok a törvényhatósági bizottság azon csoportjának adatnának ki, melyek a közbenjárást kérő katona lakóhelye szerint illetékes. Ez az illetékes csoport azután, ügyek természetéhez képest, azon tagját bizná meg az ügyes-bajos dolgok ellátásával aki képesítése szerint erre legalkalmasabb. Felkérem tehát méltóság-

dat, hogy a bizottság megalakítása iránt a szükséges intézkedéseket sürgősen megtenni s a szervezés megtörténtéről engem értesíteni sziveskedjék. Szabadka 1914. évi augusztus 24-én Purgly főispán s. k.

A főispán nemes és hazafias intenciójához képest a polgármester helyettes, a bizottságot dr. Klénáncz György tisztifőgyűlés elnöklete alatt máris megalakította, és felkérte annak elnökét, hogy a bizottság szervezése iránt sürgősen intézkedjék.

Nincs kétségünk az iránt, hogy a bizottság késedelem nélkül megalakul, és ezen házagpótló intézmény sürgősen megkezdi a jótékony működését.

Akció az Augusztalapon javára.

— Aranyat vasért. —

Szent lelkesedés hevíti a magyar társadalmat. Mindenki kivétel nélkül siet áldozni a jótékonyaság oltárán. Az Augusztalapon főhercegnő védnöksége alatt álló Augusztalapon emeli a legszebb oltárt, amit a hazafias lelkesedéstől áthatott jótékonyaság az országban valaha emelt. Az a nagyarányú országos mozgalom, amelyet az Augusztalapon »aranyat vasért« jelige alatt a fővárosban megindított, városunkban is érezteti hullámverését. Százan és százan égnek itt a városban a vágytól, hogy drága ékszerüket, fülük ékességét, aranygyűrűjüket és hitük keresztjét itthon cserébe adhassák a hazafiasságukról örökre tanúságot tevő vasgyűrűért. A nagy történelmi időnek ez lesz a legszebb emléke. Purgly Sándor dr. főispán ismerve Baja város társadalmának ezen hazafias lelkesedését és nemesszívű áldozatkészségét, az Augusztalapon helyi mozgalomának vezetésére és szervezésére megleghangú levélben felhívta Tury Mátýásné, kir. tanácsosné Öngaságát, aki a meghívást elvállalta. Tury Mátýásné személye, lelkesedése és ügyeszeretete garanciát nyújtanak arra, hogy Baján a hadba indult katonák családtagjainak segélyezésére megindítandó újabb adakozások meg fognak felelni a hozzájuk fűzött reménységeknek. Tury Mátýásné a jelentősnek ígérkező mozgalom érdekében az Augusztalapon hölgybizottságának megalakítása végett a meghívót a városházán f. hó 30-án d. u. 4 órakor tartandó alakuló ülésre már ki is bocsátotta. A meghívó a következőképp szól:

Meghívó.

Dr. Purgly Sándor főispán ur. Ömél-tósága 176/B. főisp. 1914. számú felké-

rése folytán a háboruba vonultak családtagjainak segélyezése céljából Augusztalapon főhercegasszony ő cs. és királyi fensége által »aranyat vasért« címen megindított mozgalom sikerének előmozdítása végett szükséges a helyi bizottságot megalakítani és egyúttal a segélyezés módozatait és netán teendő egyéb intézkedéseket megbeszélni, ugyanezért felkérem, hogy folyó évi augusztus hó 30-án, vasárnap délután 4 órakor a városháza 2-ik számú kis tanácsstermében tartandó értekezletre megjelenni sziveskedjék.

Baja, 1914. augusztus hó 29.

Tury Mátýásné s. k.

A társadalom szíve.

A hadbavonultak itthonmaradt családtagjait segélyező bizottsághoz ujabban a következő adományok érkeztek: Bodrogi Gyula a háboru egész tartamára napi 1 kor. juttat a segélyezendőkhöz részére. Buchwald Emma 34 kg burgonyát, 2 kg darát, Csermák Gyuláné 2 2 kg sót, 2 kg rizst, Epstein Etus 28 fej kelkáposztát, Frank Antal 150 kg burgonyát, özv. Gergely Benőné 22 kg füstölthust 40 kg babot, 1 kocsi venyigét, Goldschmidt Zsigmondné 17 kg lisztet és 14 liter tejet, Grünhut Gáborné 2 zsák kelkáposztát, Goldschmidt Ferenc 44 kg burgonyát és 21 db tököt. Kaufmann Margit 3 kg sót, Krausz Teréz 2 kg cabot Koch Béné 50 kg burgonyát, Milkó Mátýásné 4 zsák burgonyát, Pollák Illésné 3 zsák burgonyát, 50 fej káposztát, Szász Ottó egy borjut, Singer László 4 kocsi vágott fát melynek egyikéhez díjtalan fuvert özv. Deutsch Mátýásné szolgáltatott, Wittenberg Heléna 1 kg sót és fél kg. borsót voltak szivesek adományozni. A gyermekágyas asszonyok ételmezésére vállalkoztak Ertl Jánosné, Köbling Antalné. A mentelep osztályparancsnoksága a szentjánosi népkonyha részére 2 db 50 literes füstöt volt szives használatra átbecsátani, míg Székely Leó a vöröskereszt népkonyha részére küldött 4 db kék öntött fazék, 1 db vízfordó veder, 2 db mérőkanál, 1 db nagylábos és 1 db lemez tálat és 1 db vízfordó kannát. Fogadják valamennyien ez uton a segélyező bizottság hálás köszönetét.

Kimutatás a bajai vöröskereszt egyetemi tartalékkórház javára az eddig beszolgáltatott gyűjtőleveken befolyt adományokról: Bajai takarékpénztár 500 kor., özv. Schumacher Frigyesné 200 kor., Bajai cisztercia rendház 100 kor., Müller József, Légszuszgyár, Szutrély Lipót, Casino, Bajavidéki Takarékpénztár, id. Szutrély Lipóné, Szegedi keresk. és iparbank fiók, Krausz Jakab, Bajai kereskedelmi és iparbank 50—50 kor. Tury Mátýás, Gyarmati Emil 30—30 kor., Müller Józsefné, Bajai izr. nőegylet, Bajai kölc. s. e., Fischl Adolf 25—25 kor., Tománovits György, Michitsch István, Allaga Otóné, Herzfeld Johanna, Dely Géza, Otasevits Dániel, Tury Mátýásné, Gyarmati Emilné, Bajai Független Újság, Stern Vilmos, Ertl János 20—20 kor., dr. Klénáncz György, dr. Róna Dezső, dr. Bernhart János, Fischer Béláné, Lerner Antal, Bernhart Ernő, Horváth István, dr. Dely István, Bodrogi

Gyula, Ertl István, dr. Makray László, Reich Farkas Fiai, dr. Kénáncz Györgyné, Vojnits Dániel, Joannovits Milánné, özv. Rosenberg Mórné, Polgári olvasó egylet, Hesser Gyula 10—10 kor., Scherer Ottmár, Rimler József, Manhold Jenő, dr. Róna Dezső, Erdélyi Gyula, Vajda Henrik, Koller Dezsőné, dr. Csihás Imre, özv. Rosenberg Mórné, N. N., Lovas József, Kubinszky Aladár, Meskó László, dr. Nemes Józsefné, Fleischmann Benő, Somogyi Emilné, dr. Fehér Jánosné, Vojnits Máténé, Bellosits Bálint, Lerner Antaj, dr. Alföldy Lajos, özv. Rábl Péterné, Heller Richárd, Erdős Jakab, Wunderlich József, Tüske János, Vojnits Máté 5—5 kor., Sárdi Jánosné, Tománovits Györgyné, Bodrogi Gyula, Éber Sándor, Markovits Ede 4—4 kor., Murakeözy László, dr. Fehérváry Dezsőné, Kovács Andor, Kovács László, dr. Rimler Jánosné, Amler Antal, Kovács Ferenc 3—3 kor., Koller Ilona, Kerék Illés, Weisz Nándor, Odabasich Gyula, dr. Reiser Antal, Radó Gyula, Posta Árpád, Major Imre, Greguss Aurél, Szabó Sámuel, dr. Molnár Mihály, Sztaniszlavjevits Radivoj, Nitsner Nándor, dr. Gugl, dr. Földes Mihály, Léh Mátýás, Somoskői Benedek, Rnppert Antal, Dobler Béla, Wohlmuth István, Kiss Á. József, Karig Emil, Rebesnyik N., Reisz Ferenc, Toch Zsigmond, Szommer Géza, Böhm Jenő, Horváth István, Mihályffy Ferenc, Lukin Sándor, Bercsai József, Scheer Bernát, Sárcz Ignác, Schön Pál, Krix Ferenc 2—2 kor., Sz. J., Lakos Imre, Gardalits Lajos, Beck Károly, Bartos Rezső, Sztruhák Bertalan, Huber Károly, Schvacinger S., Oltványi István, Bosnyák Antal, Pelikán György, Lukács L. Bagi Márton, Rutscher Mátýás, Mentényi Sándor, dr. Ertl László, Szabó Árpád, Hauser Péter, Klimó József, Fehérváry József, Kir. adóhivatali persely, Szoyka József, Franc Gy., Tomsits Péter 1—1 kor., Vujkovits Gyula, Nagy Lajos, Sibalin János 50—50 fillér. Égi Ferenc, Thész József 40—40 f. — Jótékony-célú leányegylet gyű tése 68 korona. — A vöröskereszt egylet választmányja a nemesszívű adakozóknak emberbaráti jótékonyaságukért ezuton is hálás köszönetet mond.

A kereskedelemügyi miniszter a gyáriparért.

Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszter leiratot intézett a szegedi kereskedelmi és iparkamarához, melyben utalva arra, hogy a háborus bonyodalmak a hazai iparnak is rendkívüli nehézségeket és károkat okoztak ezek lehető enyhítését, illetve elhárítását jelöli meg egyik legfontosabb feladatául. Evégből hajlandóságát fejezi ki az iránt, hogy az érdekeltség részéről előterjesztendő kívánások és kérelmek elbírálásával és lehetőség szerint sürgős teljesítésével az üzemek zavartalan, vagy legalább korlátolt főtartását elősegíti. Elsősorban megismerni kívánja azokat a nehézségeket, bármilyen természetűek legyenek is azok, melyek esetleg a miniszter rendelkezésére álló eszközökkel orvosolhatók, (pl. pénzügyi, szállítási, munkáshiány stb.) mívegből ilhívja a kárát, hogy a bajokat iparáganként, vagy iparcsoportonként az érdekeltség részvételével alapítsa meg és sürgős jelentést tegyen. Különös súlyt helyez a miniszter leirata a mai korlátolt mértékben kínáló munkaalkalmak olyképp való felhasználására, hogy minél több

munkáskéz kapjon foglalkozást és ezért a munkaidő rövidítésére s helyes munkásközvetítésre hívja fel a figyelmet. Különösen a hadiszükségletek szállításával foglalkozó vállalatokkal szemben táplál a miniszter ily vonatkozásban várakozást s kijelenti, hogy az üzemek fenntartását hazafias kötelességének tartja még ott is, ahol ez áldozatot igényel és ép ezért kilátásba helyezi, hogy amint különös mértékben fogja a mostani nehéz viszonyok közt történő áldozatkészséget honorálni, ép úgy nem fogja figyelmen kívül hagyni a jövőben előterjesztendő minden segélyezési és közszállítási kérelemnél az egyes vállalatok részéről esetleg tapasztalható kötelességmulasztást sem. A leirat különlegesen is megjelöli a hazai ipar lehető konzerválásának s a meglévő munkástörzs megmentésének érdekében táplált kivételeit, miket a kamara a kerületbeli vállalatokkal körlevélben közölt. A miniszter leirata kétségtelenül nehéz ügyet bolygat, de nem kilátástalan, hogy az érdekelttség igyekezete és áldozatkészsége a kamarát s a ministerium segítő munkálkodásával legalább megment valamit abból, ami a mostani súlyos viszonyok közt menthető.

H I R E K.

Viseljünk szövetségi jelvényeket!

Valahányszor német győzelemről hallunk hírt, hasonló öröm tölt el bennünket, mint mikor saját katonáink dicsőséges küzdelmeit jelenti a táviró. Az egyszerű érdekszövetségből, mely közöttünk és Németország közt fennállott, az idők folyamán lassanként erős bensőséges, testvéri érzés lett, melynek szálai mind szétszakíthatatlanabban erősödtek láncokká és kapcsolták össze a két hatalmas birodalmat. És most, a döntő mérkőzés, a túlfutott sovinizmus és alattomos gyilkosságpolitika kitörő, háboruvá fejlődött végső akkordjánál kitűnt, hogy mire képes ez a szeretet és szimpáthia által eggyé kapcsolt és összefort két állam hadserege. A dicsőséges csaták és nagyszerű győzelmek szakadatlan és bámulatos gyorsaságu sorozata bizonyos állam önérzetet adott, melynek külső dokumentálására kiadták a német-osztrák-magyar szövetségi hűség kifejezésére szolgáló jelvényeket. Az izléses jelvények a fővárosi közönség körében már rendkívül elterjedtek, és annál is inkább kérjük a bajai közönséget, mely a jótékonyágának számos gyönyörű példáját produkálta már eddig is, e jelvények viselésére és mennél szélesebb körben való propagálására, mert az elárulásból befolyó jövedelem nemes és humanitarius célt szolgál azzal, hogy megsebesült harcosaink szenvedéseit segít enyhíteni. Maga a jelvény viselete pedig rendkívül alkalmas a lelkesedés kifejezésére, azért a történelmi jelentőségű szövetekezéért amely most a német osztrák és magyar hadierők tűzkeresztségében elválaszthatatlanul összefort a csatamezőkön.

A jelvény megrendeléséért érdeklődők forduljanak a szövetségi hűség irodához Budapest, Papnövelde utca 4-6.

Reméljük, hogy a propaganda a bajai közönség körében is mihamarabb nagy arányokat fog ölteni.

— **Dr. Purgly Sándor főispán intézvénye** folytán Erdélyi Gyula polgármesterhelyettes a katonák ügyes bajos dolgainak elintézésére

a jóléti bizottságot dr. Klénáncz György tisztifőügyész elnökelete alatt a következő urakból alakította meg: Bernhardt Ernő tkpénztári főkönyvelő, dr. Bruck Aurél ügyvéd, Gebhardt Dezső ipart. elnök, dr. Halász József ügyvédjelölt, dr. Kelemen József ügyvéd, Kerék Illés tb. tanácsnok, Iszkeitz András építőmester, Löwinger Jenő bankigazgató, Müller József földirtokos, Major Károly vezető kir. jbiró, a patronage egyesület elnöke, dr. Nyiraty János ügyvéd, Ozwald István áll. elemi isk. tanító, Reich Vilmos kereskedő, keresk- és iparkamarai költ. tag, Somogyi Emil szeszgyáros, Szász János, Vojnits Dániel apátplébános és Werner Adolf dr. főgyim. igazgató és zirc. ciszt. r. házfőnök. A bizottság elnöke dr. Klénáncz György a bizottsági tagokat d. u. 1/2 óra ülése egybehívta.

— **Gyermekünnepély.** A bevonultak családtagjainak segélyezésére Dömötör János, Klein Imre, Loránd János és Pinkusz Imre, négy derék fiu, egy szépségversennyel egybekötött jótékonycélu házi ünnepséget rendezett, amely az elmúlt vasárnap Dömötörök kertjében folyt le. A fiuk tudatában a célnak, amelyet szolgálni akartak, mindent elkövettek, hogy az összeövetel jól sikerüljön, fáradozásukat szép siker koronázta. A kis társaság pénztárában 54 korona gyűlt össze, amelynek felét a Jótékonycélu Leányegylet, a másik felét a városi Segélyző-Bizottság vette át.

— **Iskolai értesítés.** A városi polgári iskola a tanulókat szept. 1-én, 2-án és 3-án délelőtt 8-11 ig, délután 2-4 ig veszi fel, a javító vizsgálatokat aug. 31-én délelőtt tartja meg. A tanítás a rendes időben az iskola ideiglenes helyiségeiben (Kereskedő Ifjak Egyes. Deák Ferenc utca 13. sz.) kezdődik.

Az igazgatósrág.

— **A bajai kereskedő-ifjak egylete,** miután a városi polgári iskola helyiségei ezidő szerint katonai kórház céljait szolgálják, a polgármester helyettes felkérésére saját egyleti helyiségeit hazafias készséggel engedte át a városi polgári iskolának.

— **Gyógyulnak a sebesült katonák.** A bajai katonai kórházban ápolt könnyű sebesültek állapota gyorsan javult, úgyhogy emlékeztet igen rövid idő alatt tizenheten elbágyhatják a kórházat és utnak indulhatnak vissza a csataterre, ahol új dicsőség és talán újszenvedés vár rájuk. A honfiai kötelesség érzete és a harcvágy ép valamennyiben, szívesen mennek új küzdelembe, új babérokat szerezni és megboszolni az első sebeiket.

— **Az új kétkoronás bankjegy.** Sajnos, a legnagyobb baja az, hogy mindnyájunknak kevés van belőle. Dacára annak, hogy a legkevesbé sem nevezhető sikertűt bankjegyek, mégis nagyon szívesen, minél többet elfogadnánk. Hamar készült, nem is a bank nyomdájában csinálták s vérszagúny, sápadt csecsemő lett belőle. A szövege is hibás, miután ezen bankjegy ellenében szavak kimaradtak belőle, s magyar szövegnek oly értelme van, hogy bárki kívánságára, a bankjegy bemutatása nélkül is szívesen fizet az osztrák magyar bank budapesti vagy bécsi főintézete 2 K törvényes ércpénzt. Tessék megpróbálni!

— **Érettségi vizsgálatok.** A szegedi tanterület javító- és pótló érettségi vizsgálata és pedig az írásbeli szeptember hó 7-én, a kegyesrendi városi főgimnáziumban fog megtartatni. A jelentkezők csak illető intézet igazgatója által láttaozott és igazolt arckép alapján fognak a vizsgálatra bocsájtatni.

— **Princip Lázár.** Több szerb tolonc érkezett tegnap Bajára, mint közbeső tolonc-állomásra, akiket sokan tévesen szerb hadifoglyoknak néztek. A toloncok közt volt Princip Lázár 17 éves kereskedő tanonc, a trónörökös-pár gyilkosának Princip Gavrilnak elsőfoku unokaöccse. Princip Lázárt a magyarkanizsai rendőrkapitányság tiltotta ki az ország területről, és most toloncoltatja illetőségi helyére Grahovába, Boszniába. Toloncutjában tegnap volt a bajai rendőrségen, amely őt és társait amely a legközelebbi toloncállomásra már tovább toloncoltatta.

— **Új pótdadó az égetett szeszfolyadékokra.** A szabad forgalomnak már átadott, vagyis szeszadóval és szeszadó pótlékkal már megadóztatott mindennemű égetett szesz folyadékok után, amennyiben 1914. évi szeptember hó 1-ő napján még megvannak, minden hektóliter fok alkoholért 20 fillér újabb pótdadót kell izetni. Akinek ilyen szesz készlete van, folyó évi szeptember hó 3-áig írásban két példányban bejelenteni tartozik az illetékes pénzügyri szakasznál a folyadék mennyiségét, alkoholtartalmát, továbbá a községet és helyiséget, ahol tartját. A bejelentés elmulasztását, nemkülönbön a bejelentésben foglalt valótlanágokat pénzbírsággal büntetik.

— **Beiratások a nőzárda iskolákban.** A Miasszonyunkról nevezett Szegény Iskolának elemi és polgári leányiskoláiban a beiratások a szokott időben fognak megtartatni az idén is vagyis szeptember 1 2 és 3-án d. e. 8-1/2 12 ig d. u. 2-1/2 5 óráig. Szeptember 4-én magán- és pótvizsgák lesznek. d. e. 8-1/2 12 és szükséghez képest d. u. 2 óráig. Szeptember 5. Veni Sancte 1/2 8 óraker. Utána törvényolvasás. Szeptember 7. Megkezdetnek a rendes előadások. Az igazgatóság.

— **A bajai ciszt. r. k. főgimnáziumban** a javító, pótló, fővételi és magánvizsgálatok szeptember hó 9-én délelőtt 9 óraker kezdődnek. Szeptember 10. 11. és 12. napján lesznek a beírások (reggel 9-12-ig) még pedig a régi polgári iskola helyiségeiben (a tanítóképzőintézettel szemben). A beírásra a tanulók személyesen és szüleik vagy ezek megbízottja kíséretében tartoznak megjelenni. Először az igazgatói irodában jelentkeznek a szükséges iratokkal és pedig, 1. iskolai bizonyítvány, 2. keresztlevel vagy anyakönyvi kivonat (ezt csak azon tanulóknak kell elhozniok, akik először iratkoznak be az intézetbe), 3. újraoltási bizonyítvány (szintén csak az először beiratkozónak kell bemutatniok). A fővételi díj 12 kor. a tandj 50 korona, amely félévi részletekben is fizethető. Ha az igazgató a tanulót az intézetben fölveszi, akkor az osztályfőnökkel kell a tanulóknak jelentkeznie s e végleges beírás itt történik. Szeptember 14-én lesz. Veni Sancte, az osztályrendezés és a törvényolvasás és szeptember 15-én kedden, megkezdődnek a rendes előadások. Mindaddig, amíg a gimnázium épülete katonai kórház céljaira szolgál, előadások a régi polgáriiskola épületében lesznek. Mig a rendes állapotok be nem állanak, mindaddig rendkívül tárgyakat (zene, gyorsírás francia nyelv, szabadkézi rajz) nem fogunk tanítani. Az igazgatóság figyelmezteti a szülőket, hogy fiaikat szeptember 15 ig okvetlenül irassák be, mert különben az iskolai évet elvesztik, vizsgálatra nem bocsáthatók és semféle ösztöndíjban nem részesülhetnek.

Főmunkatárs:

POLLERMAN ARTUR dr.

Két utcai szoba,

konyha és melékhelyiségek Buda-
pesti ut 23. sz. alatt azonnal kiadó.

Szálloda és pensio átvétel Ábbáziában.

Van szerencsénk a n. é. közönség
szives tudomására apni, hogy az Abbá-
ziában lévő

SLATINA

szállodat és pensiót

f. évi július hó 22-én átvettük.

Minden igyekezetünk oda iránul,
hogy elegáns és kényelmes szobák, va-
lamint a legjobb francia és magyar
konyha mérsékelt polgári árak mellet
való felszolgálásával, vendégeink teljes
megelégedését kiérdemeljük.

Számos látogatást kér

Hafner Karoly

a »Hofbräu Lokay« volt főpincére

Kogler József

a »Hofbräu Lokay« volt konyhafőnöke.

1949

Hirdetéseket

felvesz a kiadó hivatal.

Carl Kronsteiner-féle

törvényesen védett, viharálló mész

Homlokzat-festékek

50 árnyalatban kilója huszonnégy fill. feljebb.

Évtizedek óta legjobban bevált és minden utánzatot fölülmul. Egye-
dül célszerű mázolóanyag még a már színezve volt homlokzatokra is.

Zománc homlokzat festék

eltörülhetetlen, egyszeri behúzással is takar, alapozás nem szükséges
zománckeménységű, csak hideg vízzel keverve is már használható.
Fertőtleníti — méregmentes. — Esményi mázolóanyag belső helyi-
ségekre, még festetlen homlokzatokra, faépítményekre úgy pavillo-
nokra, felszerekre és kerítésekre stb. — Kapható minden árnya-
latban négyzetméterenként 5 fillérbe kerül.

▲ Mintakönyvet és részletes leírást ingyen és bérmentve küld:

Carl Kronsteiner Wien, III. Hauptstrasse 120.

Főraktár Baján: **Wagenblatt és Henerári**
és **Rosenfeld Albert** cégeknél.

1883

Könyv-, zenemű-, papir-, író-
és rajzszerkereskedés.

Könyvnyomda. Könyvkötészet.

KOLLÁR A. BAJA.

Elvállal minden könyvkötői és
könyvnyomdai munkát
jutányos áron gyors kivitelre.